

Unieke bomenrijkdom op Nieuwe Ooster

Tekst: Hansje Galesloot | Fotografie: Marcel van Daalen

In april start weer de jaarlijkse bomencursus op De Nieuwe Ooster. Deze begraafplaats is niet alleen schilderachtig vanwege de vele graven van beroemdheden. Het is ook een arboretum: een bomenpark van nationale allure met ruim 700 soorten, waarvan de een nog wonderlijker bloeit dan de ander.

Sommige bomen op de begraafplaats zijn stokoud. Ze worden met eerbied de 'Springerbomen' genoemd, hebben vaak een enorme omvang en zijn nog door architect Leonard Springer zelf geplant in 1892.

Over bomen valt meer te leren dan je denkt. Toen ik deelnam aan de cursus vorig jaar, werd ik compleet meegesleept door de stortvloed aan enthousiaste verhalen van de docenten Johan Mullenders en Roger Bickerstaffe. Sindsdien kijk ik anders naar elke boom die ik zie.

Het ging over bomen als chemische fabrieken, als brengers van het leven op aarde, als

wereldwijd exportartikel – want de variatie aan bomen op de diverse continenten is enorm en op De Nieuwe Ooster zijn maar liefst 741 soorten te bewonderen: inheemse exemplaren, ingeburgerde soorten, of exoten die alleen in parken voorkomen. 'Voor mijn pensioen hoop ik de duizend te halen,' zegt Mullenders die boomverzorger is op de begraafplaats en in 2007 het initiatief nam voor het arboretum.

Zakdoekjesboom

Neem nu de ambtenarenboom. 'Komt laat op gang, laat zijn bladeren ook alweer vroeg vallen en is op zijn best

tijdens de zomervakantie. Vandaar deze bijnaam,' legt Mullenders grijnzend uit. Het naambordje van de boom is heel toepasselijk gedoneerd door de personeelsafdeling van Stadsdeel Oost. De boom bloeit prachtig en heeft daar zijn echte naam Trompetboom aan te danken. En dan de zakdoekjesboom, tijdens de cursus in bloei: hij heeft lange vaalwitte schutbladen aan weerszijden van de bloemen die wuiven in de wind en zo net lijken op zakdoeken. 'Een passende boom voor een begraafplaats, vonden wij. Zo hebben we hier ook de treurwilg, tranenden, doodsbeenderenboom, hemelboom en levensboom.'

Anne Frankbomen

Mooi is ook de cirkel met zes Anne Frankbomen: nazaten van de gestorven kastanje die

zij kon zien vanuit het Achterhuis. Overigens kunnen particulieren ook een herdenkingsboom op De Nieuwe Ooster planten voor een naaste via de stichting Remember in Green (zie internet). De as van de overledene wordt dan, vermengd met aarde, gebruikt om de boom op te laten groeien. En uiteraard kiest Mullenders dan een nieuwe boomsoort uit.

Een 'boommonument' is ook de tulpenboom die door zijn weduwe Karina voor Jan Wolkers is aangeplant. Maar in dat geval is de as uitgestrooid onder de tulpenboom die bij zijn huis in Texel staat; want die boom was dan weer een stekje uit de Leidse hortus van een ooit door Boerhaave geplante boom. Het mag duidelijk zijn: de ketting van het

leven wordt door bomen in stand gehouden.

Bomen als troost

Aankankelijk voelde het vreemd om met een groep cursisten over de begraafplaats te dwalen op zoek naar bijzondere bomen. Ik had de neiging grafschriften te gaan lezen, lopen we er anders niet te onnadenkend aan voorbij? Maar ontwerper Springer gaf er welbewust het karakter van een landschapspark aan. In de lieflijkheid van de natuur kon de rouw zich dan ontwikkelen tot een melancholiek herdenken. Bomen als bron van troost en als beschermers van de begravenen.

Eigenlijk heel logisch dus dat De Nieuwe Ooster het karakter van een arboretum heeft. En een goed idee dat hier elk voorjaar de bomencursus wordt gegeven. Een aanrader is ook de excursie die elke eerste zondag van de maand wordt gegeven (om 13 uur, kosten 3 euro, opgave niet nodig). #

Bomencursus: in 2016 zijn de data 19 en 26 april, 3 en 10 mei, steeds van 19.00 tot 21.30 uur. Kosten € 65. Wees er snel bij. Opgave via www.denieuweoosterbomenpark.nl (onder Activiteiten).